

KOSOVSKI PENZIJSKI ŠTEDNI FOND OPERACIJE

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Na dan i za godinu koja je završena 31 decembra 2015

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1-2
IZVEŠTAJ O FINANSIJSKOM STANJU.....	3
IZVEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOM DOBITKU.....	4
IZVEŠTAJ O PROMENAMA U NETO SREDSTVA KOJA PRIPADAJU OPERACIJAMA KPŠF.....	5
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE.....	6
NAPOMENE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA.....	7-18

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom Odboru Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Operacije (KPŠF-O), koji obuhvataju izveštaj o finansijskom stanju na dan 31 decembar 2015, i izveštaj sveobuhvatnih prihoda, izveštaj o promenama na neto imovine i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene informacije.

Odgovornost menadžmenta za finansijske izveštaje

Menadžment je odgovoran za pripremu i nepristrasnu prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja, i za takve interne kontrole kao menadžment određuje je neophodno da se omogući pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže netačne materijalne prikaze, bilo iz razloga prevare ili grešaka.

Odgovornost Revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije. Ovi standardi zahtevaju da budemo u skladu sa etičkim zahtevima i da planiramo i izvršimo reviziju i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje izvršavanje procedura cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odobrene procedure su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući i procenu rizika da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, bilo iz razloga prevare ili grešaka. Prilikom procene ovih rizika, revizor razmatra unutrašnju kontrolu koja je relevantna za pripremu i nepristrasnog prikaza finansijskih izveštaja u cilju osmišljavanja o revizorskih postupaka koje su odgovarajuće u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti unutrašnjih kontrola entiteta. Revizija takodje uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivost računovodstvenih procena koje je izvršilo menadžment, kao i opštu ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Mi verujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Revizorsko Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinitu i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsko stanje Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Operacije na dan 31 decembar 2015, i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja.

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Operacije za završnu godinu 31. decembra 2014, su revidirani od strane drugih revizora koji su 14. aprila 2015 godine izrazili nekvalifikovano mišljenje što se tiše ovih izvještaja.

Priština, Kosovo
12. aprila 2016.

	Napomene	Na dan 31 decembar 2015	Na dan 31 decembar 2014
		EUR	EUR
Imovina			
<i>Obrtna sredstva</i>			
Gotovina u rukama i bankama	4	374,974	1,293,109
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	5	4,925,174	4,897,475
Dospeli računi	6	615,766	406,516
Pretplaćeni troškovi		40,448	20,479
		5,956,362	6,617,579
<i>Neobrotna sredstva</i>			
Nekretnina, postrojenja i opreme	7	91,180	146,182
Nematerijalna sredstva	8	123,752	193,236
		214,932	339,418
Ukupna imovina		6,171,294	6,956,997
Obaveze			
<i>Tekuće obaveze</i>			
Plativi računi	9	931,480	870,638
		931,480	870,638
Neto sredstva koja pripadaju KPŠF-Operacijama		5,239,814	6,086,359

Odobreno za objavljivanje od Upravnog odbora i rukovodstva KPŠF i potpisano u njihovo ime dana 12. aprila 2016.

Prof. Dr. Ymer Havolli
Predsedavajući Upravnog odbora

G-din. Adrian Zalli
Izvršni director

G-din. Vërshim Hatipi
 Zamenik direktora - Finansije i IT

Prateće napomene od 1 do 17 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2015	Za godinu završenu 31 decembar 2014
		EUR	EUR
Prihodi			
Naknada taksi na teret penzijskih sredstava	11	5,819,478	5,269,319
Ostali prihodi	12	114,233	273,510
Ukupni prihodi		5,933,711	5,542,829
Rashodi			
Troškovi investicija			
Neto naknade otvorenih instrumenata	13	(4,423,748)	(3,039,313)
Naknada CBK-a za transfere i održavanje		(9,138)	(53,244)
Posredništvo, starateljstvo i troškovi zaloga		(9,887)	(11,487)
		(4,442,773)	(3,104,044)
Administrativni troškovi			
Troškovi osoblja	14	(574,068)	(521,541)
Troškovi Upravnog odbora	15	(157,403)	(177,863)
Stanja Računa i korespondencija		(170,387)	(300,707)
Troškovi kancelarijskog poslovanja		(82,664)	(82,631)
Edukacija javnosti i oglasi		(41,479)	(33,824)
Održavanje softvera		(44,812)	(54,525)
Naknade nadzora CBK-a		(6,606)	(7,755)
Obezvređenje i amortizacija	7-8	(151,399)	(144,257)
Stručne službe / ugovorači / konsultanti	16	(8,583)	(9,952)
Eksterna revizija		(9,900)	(9,900)
Saniranje posledica nepogoda – kirija i ostali povezani troškovi		(6,650)	(17,177)
Sastanci i konferencije		(1,791)	(937)
Komunikacije		(8,705)	(11,662)
Bankovne naknade za izvršene usluge		(8,141)	(8,440)
Ostali troškovi		(9,895)	(16,135)
		(1,282,483)	(1,397,306)
Ukupni rashodi		(5,725,256)	(4,501,350)
Neto višak za godinu		208,455	1,041,479

Prateće napomene od 1 do 17 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Višak	Rezerve	Ukupno
		EUR	EUR	EUR
Na dan 1 januar 2014		47,380	5,000,000	5,047,380
Neto višak za godinu		1,041,479	-	1,041,479
Donacije		(2,500)	-	(2,500)
Na dan 31 decembar 2014		1,086,359	5,000,000	6,086,359
Neto višak za godinu	10	208,455	-	208,455
Refundacija viška u KPŠF-PS		(1,055,000)	-	(1,055,000)
Na dan 31 decembar 2015		239,814	5,000,000	5,239,814

Prateće napomene od 1 do 17 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2015	Za godinu završenu 31 decembar 2014
		EUR	EUR
Tok gotovog novca od operacija			
Neto višak za godinu		208,455	1,041,479
Prilagođavanja za:			
Obezvređenje i amortizacija	7-8	151,399	144,257
		359,854	1,185,736
<i>Promene na poslovnim sredstvima i obavezama</i>			
Povećanje u plativim računima/akrualima		60,842	241,096
(Povećanje) u dospelim računima / pretplatama		(229,219)	(31,471)
Neto tok gotovog novca od operacija		191,477	1,395,361
Novčani tok iz investicionih aktivnosti			
Nabavka opreme		(22,564)	(58,624)
Nabavke softvera i licenca		(4,349)	(31,794)
(Povećanje) u investicije sa fiksnim rokom dospeća		(27,699)	(897,475)
Neto tok novca iz Investicionih aktivnosti		(54,612)	(987,893)
Novčani tok iz finansijskih aktivnosti			
Refundacija viška u KPŠF-PS		(1,055,000)	-
Donacije		-	(2,500)
Neto tok novca iz finansijskih aktivnosti		(1,055,000)	(2,500)
(Smanjenje) / Povećanje gotovine i njenih ekvivalenata		(918,135)	404,968
Gotovina i njeni ekvivalenti početkom godine		1,293,109	888,141
Gotovina i njeni ekvivalenti na kraju godine	4	374,974	1,293,109

Prateće napomene od 1 do 17 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

1 UVOD

Kosovski Penzijski Štedni Fond (u daljem tekstu: "KPŠF") registrovan u adresi: Ul. Agim Ramadani Br. 10, 10000 Priština, Republika Kosovo, brojom registracije 90000225; osnovan je Uredbom UNMIK-a br. 2001/35 od 22. decembra 2001. godine, koja je kasnije izmenjena i dopunjena Uredbom br. 2005/20, a zatim ponovo izmenjena Zakonom br. 03/L-084 Republike Kosova, i dalje dopunjen Zakonom br. 04/L-101 Republike Kosovo, a zadnja dopunjena sa dodacima i promenama Zakonom Br. 04/L-168: kao ne-za-profit finansijska institucija, čija je jedina i isključiva svrha upravljanje individualnim računima za penzionu štednju kroz obezbeživanje smotrenih investicija i staranje o penzionoj aktivni i uplaćivanje prinosa na pojedinačne račune radi plaćanja anuiteta za penzionu štednju, kao poverenik koji postupa u ime učesnika i korisnika.

Zakon Br. 04/L-101 obezbeđuje program penziona štednje koji se finansira iz uplaćenih doprinosa zaposlenih i njihovih poslodavaca, a kojim upravlja i investira KPŠF. U okviru ovako definisanog sistema doprinosa, svi zaposleni stalni stanovnici Kosova i njihovi poslodavci su obavezni da uplaćuju penzijske doprinose. KPŠF vodi individualne račune za svakog učesnika na koje se uplaćuju doprinosi i povratak od investicija.

KPŠF nadgleda Upravni Odbor koji se sastoji od eksperata za investicije i penzije kao i predstavnika zaposlenih i poslodavaca Kosova. Jedan član bez prava glasa zastupa interese Vlade.

Ovi finansijski izveštaji su za Kosovski Penzijski Štedni Fond - Operacije (ili "KPŠF-O"), entiteta za upravljanje i vođenje penzijske štednje doprinosilaca (penzionih sredstava). Finansijski izveštaji za Kosovski Penzijski Štedni Fond - Penzijska Sredstva (ili "KPŠF-PS") se pripremaju odvojeno od finansijskih izveštaja entiteta.

Direktor i 25. stalno zaposlenih radnika upravljali su svakodnevnim operacijama KPŠF-a tokom 2015. godine (2014: Direktor i 25. stalno zaposlenih).

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1 Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji KPŠF-O su pripremljene u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI").

2.2 Osnova za pripremu

KPŠF-O vodi knjigovodstvenu dokumentaciju i priprema finansijske izveštaje prema pravilima istorijskog troška. Aktualni i uporedni podaci objavljeni u ovim finansijskim izveštajima su prikazani u evrima koja je valuta i funkcionisanja i prezentiranja KPŠF-O. Gde je bilo neophodno, uporedni podaci su reklasifikovani u cilju usaglašavanja sa prezentacijom tekuće godine

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja

Usvajanje novih i revidiranih standarda

i) Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sledeći standardi, izmene i dopune postojećih standarda i tumačenja koje izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde su na snazi za tekuće razdoblje:

- **Izmene MRS 19 "Primanja zaposlenih"** - definiranih primanja planovi: Prilozi zaposlenih (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.);
- **Izmene različitih standarda "Poboljšanja MSFI (ciklus 2010-2012)"** koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmene će biti na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.);
- **Izmene različitih standarda "Poboljšanja MSFI (ciklus 2011-2013)"** koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmene na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2014.).

Usvajanje izmena i dopuna ovih standarda i tumačenja nije dovelo do promena računovodstvenih politika KPŠF-O-a.

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (NASTAVAK)

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

Usvajanje novih i revidiranih standard (nastavak)

II) Standardi, dopune i tumačenja postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni od KPŠF-O

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, određeni novi standardi, dopune i tumačenja postojećih standarda su objavljeni od strane IASB još nisu na snazi i nisu ranije usvojeni od strane KPŠF-O.

- MSFI 9 "Financijski Instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018);
- **MSFI 14 "Regulatorna Odlaganje računa"** (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- MSFI 15 "Prihodi od ugovora s kupcima" i dalje izmene (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018);
- MSFI 16 "Najmovi" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine);
- **Izmene MSFI 10 "Konsolidirani finansijski izvještaji" i MRS 28 "Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja"** - Prodaja ili prilog imovine između investitora i njegovih saradnik ili Joint Venture i dalje izmene (datum stupanja na snagu je na neodređeno vreme na odloženo do istraživačkog projekta metoda kapitala je zaključen);
- **Izmene MSFI 10 "Konsolidirani finansijski izvještaji", MSFI 12 "Objavljivanje udela u drugim pravnim licima" i MRS 28 "Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja"** - Investicija entiteti: Nanošenje konsolidacije Izuzetak (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- **Izmene MSFI 11 "Zajednički aranžmani"** - Računovodstvo za akvizicije interesa u zajedničkim operacijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- **Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja"** - Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- **Izmene MRS 7 "Izveštaj o novčanim tokovi"** -- Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- **Izmene MRS 12 "Porez na dobit"** - Priznavanje Odložena poreska sredstva za Nerealizovani gubici (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- **Izmene MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" i MRS 38 "Nematerijalna imovina"** - Pojašnjenje, Prihvatljivi Metode amortizacije i amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- **Izmene MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" i MRS 41 "Poljoprivreda"** - Poljoprivreda: Nosilac Biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- **Izmene MRS 27 "odvojeni finansijski izvještaji"** - Kapital, Način na odvojeni finansijski izvještaji (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- **Izmene različitih standarda "Poboljšanja MSFI (ciklus 2012-2014)"** koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmene na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.).

KPŠF-O je izabralo da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja pre njihovih stupanja na snagu. KPŠF-O predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan utjecaj na finansijske izvještaje u periodu prve primene.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Prepoznavanje prihoda

Menadžerska tarifa je knjižena na dnevnoj osnovi naplaćivanjem određenog procenta na dnevni bruto bilans fonda doprinosilaca.

Kamata na bankarske depozite priznaje se na akrealnoj osnovi.

3.2 Nekretnina, postrojenja i opreme

Nekretnina, postrojenja i opreme operacija KPŠF-O se osnovi od: Kompjuteri i prateće opreme; Nameštaja, uređaja i oprema; Ostalih kancelarijskih oprema; i Motornih vozila; koje su prenete kao cene smanjene za akumulirano obezvređenje i gubitke akumuliranih od umanjenja ako ih ima.

Obezvređenje se računa linearno na procenjeni veka upotrebljivosti sredstava korišćenjem sledećih stopa:

Kompjuteri i prateće opreme - 33%
Nameštaji, uređaji i oprema - 20%
Ostala kancelarijska oprema - 20%
Motorna vozila - 20%.

3.3 Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva sastoje se od licenciranih kompjuterskih softvera. U početku su predstavljene prema trošku, dok kasnije prema ceni koštanja umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke usled umanjivanja vrednosti, ako ih je bilo.

Amortizacija se knjiži ako su sredstva raspoloživa za korišćenje primenom linearne metode, gde se trošak nematerijalnih sredstava otpisuje tokom procenjenog veka upotrebljivosti sredstava korišćenjem sledećih stopa:

Sofveri - 20%
Licence se amortizuju za tok trajanja licence do najduže 5 godina.

3.4 Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva i obaveze koje se vode u izveštaj finansijskog stanja uključuju investicije, gotovinu, ekvivalente novca, dospеле račune i obaveze. Računovodstvene politike za priznavanje i merenje ovih stavki su objavljene u odgovarajućim računovodstvenim politikama uključenih u ovoj napomeni. Finansijski instrumenti su klasifikovani kao sredstva ili obaveze u skladu sa suštinom ugovornog aranžmana. Kamata, dobit ili gubici koji se odnose na finansijske instrumente klasifikovane kao sredstva ili obaveze iskazuju se kao neto prihod. Finansijski instrumenti su prebijani kada KPŠF-O ima punovažno pravo da vrši prebijanje i namerava da izvrši poravnanje bilo uzimajući kao osnov neto iznos ili da istovremeno realizuje aktivu i izvrši poravnanje duga.

3.5 Umanjenje ne-finansijskih sredstava

Prenošena vrednost ne-finansijskih sredstava je razmatrana za umanjivanje kada ima promene u slučajevima ili kada promene u okolnostima ukazuju da knjigovodstvena vrednost se ne može ostvariti. Ako bilo kakva takva indikacija postoji i kada je knjigovodstvena vrednost veća od procenjenog iznosa koji može da se nadoknadi za nju, vrednost aktive se smanjuje na vrednost koja se za nju može nadoknaditi. Iznos koji se može nadoknaditi za ta sredstva je veća do neto prodajne cene ili upotrebne vrednosti.

Pri proceni upotrebne vrednosti, predviđeni budući tokovi gotovog novca smanjuju se na sadašnju vrednost primenom pre-porezne stope smanjenja koja odražava vremensku vrednost novca i rizika specifičnih za ta sredstva.

Gubici zbog umanjivanja vrednosti priznaju se u izveštaju sveobuhvatnog dobitka.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.6 Investicije

Svaka kupovina i prodaja vrednosnica knjiži se na dan trgovanja. Dan obavljene trgovine je dan kada KPŠF-O preuzme obavezu da kupi ili proda imovinu.

Investicije sa fiksnim rokom dospeća

Investicije sa fiksnim rokom dospeća predstavljaju depozite sa fiksnim ili utvrđenim isplata i fiksnim rokom dospeća za koje KPŠF-O ima pozitivnu nameru i sposobnost da ih drži do roka dospelosti. Uročeni depoziti čiji su originalni rokovi dospeća do tri meseca klasifikuju se kao gotovinski ekvivalenti, dok su oni koji dospevaju u originalnom periodu od više od tri meseca klasifikovani kao investicije sa fiksnim rokom dospeća.

Kamata se obračunava po osnovu vremenskog prirasta, a kamata koja dospeva za naplatu se ogleda u drugim dospelim računima. Vladine ili blagajničke obveznice u vreme nabavke su procenjene prema sniženoj vrednosti sa kasnijim procenama sačinjene po amortizovanoj vrednosti.

Investicije raspoložive za prodaju

Investicione vrednosnice u otvorenim zajedničkim fondovima koje poseduje KPŠF-O, klasifikuju se kao raspoložive za prodaju. Knjigovodstvena vrednost ovih investicija se na početku vodi prema trošku koji predstavlja fer vrednost za investiciju uključujući troškove za pribavu tih investicija.

Posle početnog knjiženja, investicije raspoložive za prodaju se ponovo procenjuju prema fer vrednosti ustanovljenoj na osnovu kotiranih tržišnih cena na kraju tržišta na datum izveštavanja.

Procenjivanje fer vrednosti

Fer vrednost predstavlja cenu koja bi se dobila za prodaju neke imovine ili platila da bi se prenela neka obaveza na urednu transakciju između učesnika na tržištu na datum procenjivanja.

Financijski instrumenti mereni po fer vrednosti

Financijska imovina merena po fer vrednosti u izveštaju finansijskog stanja iskazuje se u skladu s hijerarhijom fer vrednosti. Ova hijerarhija skuplja finansijske imovine i obveze u tri razine koje se temelje na značaju ulaznih podataka koji se koriste tekom merenja fer vrednosti finansijske imovine:

- Razina 1: Navedene cene (ne prilagođene) na aktivnim tržištima za identične imovine ili obveze;
- Razina 2: Drugi ulazni podaci, osim navedenih cena, uključeni u razinu 1, koji su dostupni za promatranje imovine ili obveze direktno (tj. cene) ili indirektno (tj. izrađeni od cene); i
- Razina 3: Ulazni podaci o imovinu ili obvezi koje se ne temelju na dostupnim podacima za promatranje tržišta.

Na izveštajnim datumima, KPŠF-O nije imao finansijske instrumente procenjene po fer vrijednosti. Zbog činjenice da je likvidnost apsolutnog viška KPŠF-O uloženo samo u kratkoročne depozite, i nije izloženo nikakvim finansijskim rizicima osim mogućnosti stečaja banaka u kojima se nalaze oročeni depoziti ili države Kosova.

Umanjivanje finansijskih sredstava

Umanjivanje investicija se priznaje u izveštaju sveobuhvatih prihoda kada postoji stalno umanjivanje njihove vrednosti.

3.7 Gotovlna i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe tokova gotovog novca, gotovinu i gotovinske ekvivalente čine gotov novac u ruci i u bankama i kratkoročni depoziti sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje.

3.8 Oporezivanje

KPŠF kao poverenički fond je izuzet od plaćanja poreza na dobit korporacija.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.9 Penzioni troškovi

KPŠF-O ne drži provizije niti ima bilo kakvu obavezu u pogledu penzija zaposlenih koje su veće od doprinosa koji su uplaćeni u gorepomenutu penzionu šemu.

3.10 Značajne procene i presude

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva procene i presude koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prezentirane vrednosti sredstava, obaveza, prihoda i rashoda. Faktični rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene i presude se revidiraju na tekućoj osnovi. Promene računovodstvenim procenama priznaju se u periodu u kojem je procena revidirana i idućim uticanim periodima. Informacije o oblastima za procenu neizvesnosti i ključna prosuđivanja u primeni računovodstvenih politika koje imaju najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima su opisane u nastavku:

Korisni vek trajanja obezvređljivih sredstava

Uprava je pregledala korisne živote obezvređljivih sredstava na dan 31 decembra 2015. Rukovodstvo procenjuje određen korisni vek sredstava predstavlja očekivanu korist te imovine. Knjigovodstvene vrednosti tih sredstava su analizirani u Napomenama 7 i 8. Međutim, faktični rezultati mogu odstupati od ovih procena zbog tehnološke zastarelosti.

3.11 Upravljanje finansijskim rizikom

3.11.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka KPŠF-O ukoliko kupac ili ugovorna stranka finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze, a nastaje uglavnom od depozita KPŠF-O u bankama i gotovine i gotovinskih ekvivalenta, kao i investicija u obveznicama trezora Kosova.

3.11.2 Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine, raspoloživost sredstava putem adekvatnih kreditnih linija i sposobnost prikupljanja na vreme, u utvrđenom roku, potraživanja od trećih lica.

Sledeća tabela prikazuje preostala ugovorna dospeća finansijskih sredstava i obaveza KPŠF-O. Dospeća su pripremljena na osnovu nediskontovanih novčanih tokova.

	Na dan 31 decembar 2015		Na dan 31 decembar 2014	
	Kratkoročne Do 1 godlne	Dugoročne Preko 1 godlne	Kratkoročne Do 1 godlne	Dugoročne Preko 1 godlne
	EUR	EUR	EUR	EUR
Financijska sredstva				
Gotovina u rukama i bankama	374,974	-	1,293,109	-
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	4,925,174	-	4,897,475	-
Dospeli računi	615,766	-	406,516	-
	5,915,914	-	6,597,100	-
Financijske obaveze				
Plativi računi	931,480	-	870,638	-
	931,480	-	870,638	-
Ročna neusklađenost	4,984,434	-	5,726,462	-

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.11 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.11.3 Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će promena u tržišnim cenama, kao što su deviznih kurseva i kamatnih stopa, uticati na dobit KPŠF-O ili na vrednost njenih finansijskih instrumenata. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je upravljanje i kontrola izloženosti tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih parametara, uz optimizaciju povratka.

Devizni rizik

Sredstva i obaveze KPŠF-O nisu izložena deviznim kretanjama kursa pošto se sve transakcije i bilanci obavljaju u lokalnoj valuti.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa. Menadžment KPŠF-O-a je prvenstveno odgovoran za svakodnevno praćenje neto kamatne stope rizika pozicije i postavlja granice da se smanji potencijal nesklada kamatnih stopa. Na dan finansijskog stanja KPŠF-O nije imao varijabilnih kamatonosnih sredstava ili pozajmljenih fondova iz domaćih ili stranih finansijskih institucija.

	Na dan 31 decembar 2015		Na dan 31 decembar 2014	
	Imovna	Obaveze	Imovna	Obaveze
	EUR	EUR	EUR	EUR
Kamatonosni				
<i>Fiksna stopa:</i>				
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	4,925,174	-	4,897,475	-
Ukupno	4,925,174	-	4,897,475	-

3.11.4 Finansijski instrumenti koji nisu predstavljeni po fer vrednosti

Sledeća tabela sumira knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti tih finansijskih sredstava i obaveza koje nisu prikazane u izveštaju o finansijskom stanju po fer vrednosti na dan 31 decembar 2015 i 2014.

	Na dan 31 decembar 2015		Na dan 31 decembar 2014	
	Vrednost u knjigovodstvo	Fer Vrednost	Vrednost u knjigovodstvo	Fer Vrednost
	EUR	EUR	EUR	EUR
Financijska sredstva				
Gotovina u rukama i bankama	374,974	374,974	1,293,109	1,293,109
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	4,925,174	4,926,185	4,897,475	4,897,475
Dospeli računi	615,766	615,766	406,516	406,516
	5,915,914	5,916,925	6,597,100	6,597,100
Financijske obaveze				
Plativi računi	931,480	931,480	870,638	870,638
	931,480	931,480	870,638	870,638

4 GOTOVINA U RUKAMA I BANKAMA

	Na dan 31 decembar 2015	Na dan 31 decembar 2014
	EUR	EUR
Raiffeisen Bank Kosovo – Tekući račun	31,420	1,029,350
ProCredit Bank - Tekući račun	342,955	134,279
NLB Prishtina - Tekući račun	257	125,657
Raiffeisen Bank International (Austria) - Tekući račun	-	3,414
Gotov novac u rukama	342	409
Ukupna gotovina u rukama i bankama	374,974	1,293,109

5 INVESTICIJE SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA

	2015	2014
	EUR	EUR
Na dan 1 januar	4,897,475	-
Plasmani		
KV1105640563 T-Bill Mat. 09.12.2015 @2.20%	-	4,891,198
KV1107540754 T-Bill Mat. 07.12.2016 @1.60%	4,920,399	-
	4,920,399	4,891,198
Kamata		
KV1105640563 T-Bill Mat. 09.12.2015 @2.20%	102,525	6,277
KV1107540754 T-Bill Mat. 07.12.2016 @1.60%	4,775	-
	107,300	6,277
Otkupi (po dospeću)		
KV1105640563 T-Bill Mat. 09.12.2015 @2.20%	(5,000,000)	-
	(5,000,000)	-
Na dan 31 decembar	4,925,174	4,897,475

Tokom godine završenoj 31. Decembra 2015. Investicije KPŠF-O sa fiksnim rokom dospeća sastojili su se samo od obveznica Trezora Kosova, koji nisu ocenjeni, i koji imaju originalni rok dospeća manjeg od 1 godine. Bilans takvih investicija na datum izveštavanja je bio 4,925,174 EUR, i namena je Upravnog odbora da ih održi do dospeća.

6 DOSPELI RAČUNI

	Na dan 31 decembar 2015	Na dan 31 decembar 2014
	EUR	EUR
Potraživanja od KPŠF-PS	277,050	366,825
Dospeli rabati iz otvorenih instrumenata	338,716	37,965
Drugi dospeli računi	-	1,726
Ukupno dospeli računi	615,766	406,516

Na dan 31. decembra 2015, bilans potraživanja od KPŠF-PS u iznosu od 277,050 EUR (2014: 366,825 EUR) odnosi se na naknadu za upravljanje naplaćen na računima doprinosilaca u iznosu od 237,612 EUR i reinvestiranih rabata u iznosu 38,987 EUR (2014: 319,203 EUR, odnosno nula EUR), kao i dobitke od refundacija pogrešnih doprinosa i zaokruživanjem isplata beneficija u iznosu od 451 EUR (2014: 47,622 EUR); koji nisu plaćeni do datuma izveštavanja.

7 NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME

	Kompjuteri i prateće opreme	Nameštaji uređaji i oprema	Ostala kancelarijska oprema	Motorna vozila	Ukupno
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Cene					
Na dan 1 januar 2014	242,842	20,716	48,436	53,365	365,359
Dodato u toku godine	39,059	-	19,565	-	58,624
Otpisano u toku godine	-	-	-	-	-
Na dan 31 decembar 2014	281,901	20,716	68,001	53,365	423,983
Dodato u toku godine	15,083	2,196	5,285	-	22,564
Otpisano u toku godine	(10,104)	(1,042)	(2,355)	-	(13,501)
Na dan 31 decembar 2015	286,880	21,870	70,931	53,365	433,046
Akumulirano obezvređenje					
Na dan 1 januar 2014	(115,171)	(18,322)	(27,365)	(44,935)	(205,793)
Teret u toku godine	(59,490)	(931)	(6,989)	(4,598)	(72,008)
Eliminisano iz otpisa	-	-	-	-	-
Na dan 31 decembar 2014	(174,661)	(19,253)	(34,354)	(49,533)	(277,801)
Teret u toku godine	(63,008)	(507)	(10,219)	(3,832)	(77,566)
Eliminisano iz otpisa	10,104	1,042	2,355	-	13,501
Na dan 31 decembar 2015	(227,565)	(18,718)	(42,218)	(53,365)	(341,866)
Neto knjigovodstvena vrednost					
Na dan 31 decembar 2015	59,315	3,152	28,713	-	91,180
Na dan 31 decembar 2014	107,240	1,463	33,647	3,832	146,182

Na dan 31. decembra 2015. i 2014. ne postoje tereti nad sredstvima KPŠF-O.

8 NEMATERIJALNA SREDSTVA

	Softver i Licence
	EUR
Cene	
Na dan 1 januar 2014	339,798
Dodato u toku godine	31,794
Otpisano u toku godine	-
Na dan 31 decembar 2014	371,592
Dodato u toku godine	4,349
Otpisano u toku godine	(3,110)
Na dan 31 decembar 2015	372,831
Akumulirana amortizacija	
Na dan 1 januar 2014	(106,107)
Teret u toku godine	(72,249)
Eliminisano iz otpisa	-
Na dan 31 decembar 2014	(178,356)
Teret u toku godine	(73,833)
Eliminisano iz otpisa	3,110
Na dan 31 decembar 2015	(249,079)
Neto knjigovodstvena vrednost	
Na dan 31 decembar 2015	123,752
Na dan 31 decembar 2014	193,236

9 PLATIVI RAČUNI

	Na dan 31 decembar 2015	Na dan 31 decembar 2014
	EUR	EUR
Plativi računi za investicione aktivnosti	716,681	675,289
Akruali za štampanje i slanje stanja računa doprinosilaca	146,598	147,553
Ostali plativi računi	68,201	47,796
Ukupni plativi računi	931,480	870,638

Na dan 31. decembra 2015 u bilans plativih računa za investicione aktivnosti su uključeni naknade upravljanja od strane menadžera otvorenih fondova koji fakturisaju u vrednosti od 715,938 EUR i naknade za posredništvo i starateljstvo u vrednosti od 743 EUR (2014: 673,837 EUR i 1,452 EUR).

10 VIŠAK

	Operativne Aktivnosti	Investicione Aktivnosti	Ukupno
	EUR	EUR	EUR
Prihodi za godinu 2015			
Prihodi od naplaćenih taksi	1,101,069	4,718,409	5,819,478
Prihodi ne od taksi	112,824	1,409	114,233
	1,213,893	4,719,818	5,933,711
Troškovi za godinu 2015			
	(1,282,483)	(4,442,773)	(5,725,256)
Višak / Deficit za godinu 2015	(68,590)	277,045	208,455
Višak u početku godine	204,600	881,759	1,086,359
Refundacija viška u KPŠF-PS	-	(1,055,000)	(1,055,000)
Višak u kraju godine	136,010	103,804	239,814

Tokom 2015. Upravni odbor je odlučio da nadoknadi penziona sredstva doprinosioca (KPŠF-PS) sa 1,055,000 EUR iz viška investicionih aktivnosti, ostavljajući neto bilans viška od 239,814 EUR na dan 31. decembra 2014.

11 NAKNADA TAKSI NA TERET PENZIJSKIH SREDSTAVA

	Za godinu završenu 31 decembar 2015	Za godinu završenu 31 decembar 2014
	EUR	EUR
Naplaćene takse za investicione aktivnosti	4,718,409	3,976,844
Naplaćene takse za operativne aktivnosti	1,101,069	1,292,475
Total naknada taksi na teret penzijskih sredstava	5,819,478	5,269,319

Naknade su obračunate svakodnevno prema formuli:

$Naknada = [bruto\ sredstva\ učesnika] * [Stopa] / [Broj\ dana\ u\ godini].$

Ukupno naplaćene takse nad bruto sredstvima učesnika u cilju finansiranja aktivnosti KPŠF-O za godinu završenu 31. decembra 2015 iznosili su 5,819,478 EUR (2014: 5,269,319 EUR).

Za godinu koja je završena 31. decembra 2015. godine, naplaćene tarife, u skladu sa Zakonom br. 04/L-168 bili su: a) Od 1. januara 2015. do 12. marta 2015: 0.400% godišnje za investicione aktivnosti i 0.130% godišnje za operativne aktivnosti; b) Od 13. marta 2015. do 31. decembra 2015. naplaćene tarife su bile 0.400% godišnje za investicione aktivnosti i 0.085% godišnje za operativne aktivnosti. Tarife se usvajaju od strane Skupštine Republike Kosovo.

12 OSTALI PRIHODI

	Za godinu 31 decembar 2015	Za godinu 31 decembar 2014
	EUR	EUR
Prihod investicija sa fisknim rokom dospeća	107,300	93,892
Razlike od refundacije pogrešnih doprinosa	5,144	164,733
Ostali prihodi iz operativnih aktivnosti	380	5,926
Ostali prihodi iz investicionih aktivnosti	1,409	8,959
Ukupni ostali prihodi	114,233	273,510

13 NETO NAKNADE OTVORENIH INSTRUMENTATA

	Za godinu završenu 31 decembar 2015			Za godinu završenu 31 decembar 2014		
	Bruto	Rabati	Neto	Bruto	Rabati	Neto
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vanguard – GSIF	884,512	(424,566)	459,946	813,537	(390,498)	423,039
BNY Mellon – RRF	1,033,227	-	1,033,227	868,854	-	868,854
AXA – GILB	357,110	(44,635)	312,475	246,174	(30,762)	215,412
Schroders – SISF	558,529	-	558,529	508,375	-	508,375
Aquila – RP7	143,518	-	143,518	231,565	-	231,565
ECM – DEC	-	-	-	101,033	-	101,033
Nordea 1 – GSEF	241,760	-	241,760	81,464	-	81,464
Nordea 1 – SRF	676,803	-	676,803	232,940	-	232,940
KBI – IDPDEF	431,497	(19,186)	412,311	152,493	-	152,493
AXA – WFOI	154,565	-	154,565	61,130	-	61,130
Pictet – HDS	209,272	-	209,272	76,744	-	76,744
Tobam – ABWEF	515,590	(294,248)	221,342	86,264	-	86,264
Ukupne neto naknade otvorenih instrumenata	5,206,383	(782,635)	4,423,748	3,460,573	(421,260)	3,039,313

14 TROŠKOVI OSOBLJA

	Za godinu 31 decembar 2015	Za godinu 31 decembar 2014
	EUR	EUR
Plate osoblja	418,946	404,895
Troškovi Kolektivnog Ugovora	32,811	-
Prekovremeni rad, bonusi i troškovi održavanja	46,830	46,109
Penzioni doprinosi poslodavca	46,340	42,984
Obuka zaposlenih	8,219	4,613
Zdravstveno osiguranje	7,363	7,930
Putovanja i ostali troškovi osoblja	13,559	15,010
Ukupno troškovi osoblja	574,068	521,541

15 TROŠKOVI UPRAVNOG ODBORA

	Za godinu 31 decembar 2015	Za godinu 31 decembar 2014
	EUR	EUR
Honorari članova Odbora	84,153	99,799
Fiducijarno osiguranje	38,210	26,677
Sastanci (Putovanja/Hotel/Drugi/troškovi)	29,126	45,598
Penzioni doprinosi poslodavca	5,914	5,789
Ukupno troškovi Upravnog odbora	157,403	177,863

16 STRUČNE SLUŽBE / UGOVORAČI / KONSULTANTI

	Za godinu završenu 31 decembar 2015	Za godinu završenu 31 decembar 2014
	EUR	EUR
Usluge dizajna	5,759	6,001
Prevodilačke i lektorske usluge	2,649	3,742
Noterske / pravne službe	175	209
Ukupni troškovi za stručne usluge, ugovorače i konsultante	8,583	9,952

17 DEŠAVANJA POSLE DATUMA FINANSIJSKOG STANJA

Za prva dva meseca 2016. godine KPŠF-O poseduje sledeće finansijske podatke koji su zasnovani na nerevizirane finansijske izveštaje za ova dva meseca.

	Na dan 29 februar 2016
	EUR
Ukupna imovina	5,950,236
Tekuće obaveze	(642,750)
Neto sredstva koja pripadaju KPŠF-Operacijama	5,307,486

	Za period 1 januar do 29 februar 2016
	EUR
Ukupno prihodi	970,301
Ukupno troškovi	(902,629)
Net višak	67,672

Ne postoje kasniji ostali događaji koji zahtevaju prilagođavanje ili dalje obelodanjivanje u finansijskim izveštajima za godinu završenu 31. decembra 2015.

